

Dosarul nr. 2ra-1449/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea Municipală „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Balan împotriva
Întreprinderii Municipale „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” cu
privire la anularea ordinului de suspendare din funcție, anularea ordinului de
concediere, anularea ordinului de încetare a contractului de muncă, restabilirea în
funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului
material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 4 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Direcția Reparații și
Construcții Drumuri Bălți” și menținută hotărârea din 3 septembrie 2019 a
Judecătoriei Bălți sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 8 decembrie 2018, Nadejda Balan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” cu privire la anularea
ordinului de suspendare din funcție, anularea ordinului de concediere, anularea
ordinului de încetare a contractului de muncă, restabilirea în funcție, încasarea
salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului material și
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 8 octombrie 2018, Iurie Hmarnîi,
administratorul interimar al ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”,
fiind pe buletin, i-a dat indicație verbală să facă cumpărături pentru necesități
administrative ale întreprinderii.

Astfel, dânsa a luat din casieria întreprinderii aproximativ suma de 2 000 de
lei, preventiv coordonând cu contabilitatea și a procurat, ca de fiecare dată, ceai,
cafea, biscuiți, bomboane, zahăr, gel ș.a., iar factura a prezentat-o la contabilitate.

La 23 octombrie 2018, Iurie Hmarnîi, fiind la serviciu, prin ordin a suspendat-o din funcție pentru aceste cumpărături, prefăcându-se că nu cunoaște nimic despre aceasta și i-a zis să scrie o explicație că toate acestea le-a procurat la indicația contabilului-șef, pe când dânsa a scris cum a fost, că anume Iurie Hmarnîi personal a trimis-o să facă cumpărături.

Fiind suspendată, la 7 noiembrie 2018, a depus o cerere pe numele lui Iurie Hmarnîi ca să fie restabilită la serviciu, dar în aceeași zi a primit o înștiințare prin care a fost informată că urmează să se prezinte pentru data de 12 noiembrie 2018 la ședința comisiei de anchetă.

Așadar, s-a prezentat la această ședință, care a avut loc în biroul lui Iurie Hmarnîi cu participarea lui O. Ciumac, inspector pe cadre, E. Rusnac, șefa secției planificare, Tatiana Novac, jurist și Neli Pînzaru, economist, dânsa explicând de mai multe ori cum a fost totul, apoi a rămas în birou cu Tatiana Novac și Neli Pînzaru care i-au spus că dacă vrea ca să fie totul bine, atunci trebuie să scrie că aceste cumpărături le-a făcut la indicația contabilului-șef, Larisa Dumitrașcu și toate ultimele trei luni ea a făcut cumpărături la indicația ultimei.

Văzând o asemenea intimidare și hărțuire psihologică și nedreptate, a depus o plângere la Procuratura mun. Bălți.

Ca rezultat, la 23 noiembrie 2018, în biroul lui O. Ciumac, prin scrisoare a fost informată că ancheta de serviciu a fost finisată și că din 24 noiembrie 2018 poate purcede la executarea atribuțiilor de serviciu.

A menționat că plângerea sa de la procuratură a fost readresată la Inspekția Muncii.

La 28 noiembrie 2018, îndeplinindu-și atribuțiile de serviciu, aproximativ la orele 16:17, O. Ciumac a informat-o că este eliberată din funcție din 28 noiembrie 2018, conform art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, în baza anchetei de serviciu, fără ca să facă cunoștință cu ancheta respectivă.

A evidențiat că ordinul de eliberare din funcție nr. 325 din 28 noiembrie 2018, conform art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, precum și ordinul de încetare a contractului individual de muncă sunt ilegale.

A reiterat că angajatorul în ordinul de eliberare și ordinul de încetare a raporturilor de muncă a făcut trimitere la un oarecare ordin nr. 280/1 din 23 octombrie 2018 și concluziile anchetei de serviciu din 20 noiembrie 2018, acte juridice care direct o vizează pe dânsa, însă care nu i-au fost aduse la cunoștință, dar deși a solicitat copiile de pe aceste acte, i-a fost refuzat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 152 alin. (1) Codul muncii.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului de suspendare din 23 octombrie 2018, anularea ordinului nr. 325 din 28 noiembrie 2018 de eliberare din funcție, anularea ordinului nr. 586 din 28 noiembrie 2018 de încetare a contractului individual de muncă între ea în funcția de secretară și Iurie Hmarnîi în funcția de administrator interimar al ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, restabilirea în funcția de secretară a ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

Prin cererea de concretizare a cerințelor, Nadejda Balan a solicitat admiterea acesteia, anularea ordinului de suspendare din 23 octombrie 2018, anularea ordinului nr. 325 din 28 noiembrie 2018 de eliberare din funcție, anularea ordinului nr. 586 din 28 noiembrie 2018 de încetare a contractului individual de muncă, restabilirea în funcția de secretară a ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, încasarea de la pârât în beneficiul ei a prejudiciului material – salariul pentru lipsa forțată de la muncă din 28 noiembrie 2018 până la ziua restabilirii și pentru perioada suspendării din funcție 24 octombrie 2018 - 26 noiembrie 2018, a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost atrasă în proces Mihaela Știrbu în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 3 septembrie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost anulat ordinul din 23 octombrie 2018 de suspendare din funcție a Nadejdei Balan, ordinul nr. 325 din 28 noiembrie 2018 de concediere a Nadejdei Balan și ordinul nr. 586 din 28 noiembrie 2018 de încetare a contractului de muncă cu Nadejda Balan emise de administratorul interimar al ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

A fost restabilită Nadejda Balan în funcția de secretară la ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

A fost încasată de la ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” în beneficiul Nadejdei Balan suma de 41 401 de lei cu titlu de salariu pentru perioada absenței forțate de la muncă, suma de 4 972 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru perioada suspendării din funcție, suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest, pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost încasată de la ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 491,19 de lei.

Prin decizia din 4 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Nadejda Balan a fost concediată ilegal, în baza art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, nefiind dovedite acțiuni care ar putea servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că odată ce s-a constatat ilegalitatea ordinelor contestate, pârâtul este pasibil de plata salariului pe care reclamanta nu l-a primit ca rezultat al suspendării din funcție și concedierii ilegale.

La 21 august 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” a declarat recurs împotriva deciziei din 4 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a dat nicio apreciere actului din 19 octombrie 2018 prin care s-a demonstrat lipsa bunurilor și a notei de serviciu prin care angajații blocului administrativ au confirmat faptul că nu au primit careva produse de patiserie, ceai, cafea spre consum de la secretara Nadejda Balan, ceea ce atestă că bunurile care în temeiul actului din 19 octombrie 2018 au fost depistate lipsă, au fost folosite în scopuri personale de secretara Nadejda Balan.

Instanța de apel nu a dat nicio apreciere probelor anexate la dosar din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării lor în ansamblu și nici nu s-a expus asupra acestora.

La fel, instanța de apel a dat o apreciere greșită ordinului nr. 73/1 din 5 martie 2017, care nu are un caracter obligatoriu, ci doar impune limita resurselor financiare suportate de întreprindere la desfășurarea manifestațiilor de serviciu care trimestrial nu trebuiau să depășească 8 000 de lei.

Potrivit circumstanțelor cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat o careva apreciere probelor prezentate de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, fapt care reprezintă o încălcare de drept procedural a prevederilor art. 130 alin. (4) CPC, cu judecarea cauzei în mod neechitabil.

Totodată, a comunicat că Nadejda Balan a fost angajată din nou la ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” prin ordinul nr. 296 din 7 august 2019 în funcția anterior deținută de secretară și la momentul emiterii hotărârii primei instanțe din 3 septembrie 2019, aceasta de fapt era angajată la întreprindere.

Ulterior, prin ordinul nr. 434 din 18 noiembrie 2019 a demisionat din propria inițiativă în baza art. 85 alin. (1) Codul muncii.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat normele de drept material care reglementează raportul juridic în speță, nu au examinat probele prezentate de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” într-un mod efectiv, dându-le o apreciere eronată, or au fost prezentate probe care demonstrează cu certitudine folosirea, în scopuri personale, a bunurilor angajatorului de către Nadejda Balan.

La 14 septembrie 2020, în adresa Nadejdei Balan, avocatului Mariana Caraiman și Mihalei Știrbu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 55 vol. II), fiind recepționată de Nadejda Balan la 17 septembrie 2020, de avocatul Mariana Caraiman și de Mihaela Știrbu la 22 septembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 56-58 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 10 vol. II), fiind recepționată de recurentă la 20 iulie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 11 vol. II).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 august 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de

apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu